

פרשתנו פותחת בפסוק: "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה". אע"פ שנמנו בחייהם בשמותם, התורה חוזרת מונה ומפרטת את שמותם במיתתם מתוך חיבתם, שכל אחד הוא ככוכב מאיר ושמו מבטא את כוחו המיוחד, ולכל איש יש שם המבטא את יחודו אופיו ותפקידו. **אותם שמות איתם ירדו למצרים לא נשתנו, הוא יוסף הרועה את צאן אביו, הוא יוסף שהיה במצרים ונעשה מלך ועומד בצדקו. עם ישראל נגאלו ממצרים בזכות שלא שינו את שמם ולשונם. כך שמרו על האופי הלאומי הייחודי ולא התערבו במצרים ותרבותם.**

כותב **השפת אמת** (תרנ"ז): "אותן השמות בעצמם בשעת הגלות נשתנו לשימוש אחר... שורש שם "גלות" מענין התגלות... ואלה שמות מוסיף על הראשונים כי דוקא ע"י הגלות נתגדלו ונתבררו אותן השמות בתוספת מרובה אל השלימות". כאשר השבטים ירדו למצרים היו צריכים לפתח באישיותם יכולות ומימדים חדשים הנצרכים במציאות של גלות. **ולמעשה הגלות טמנה בחובה גם הזדמנות להתגלות של רבדים חדשים שטרם נחשפו באישיותם.** אותם שמות שהיו לשבטים נשארו ברדתם למצרים והמהות של שמותיהם קבלה מימד נוסף. שעת המצוקה והלחץ חייבה לנצל ולהוציא לפועל את כל כוחות הנפש הטמירים, ובכך ביטא כל אחד ביתר תוקף את יחודו, שכלל וטפח את יכולותיו.

הסגר שאנו נאלצים לעבור הוא עת משבר. הוא מבודד כל משפחה לעצמה. אולם בו זמנית הוא **מהווה הזדמנות לגילוי רבדים ומימדים חדשים באישיותו של כל אחד ואחד מאתנו.** דווקא בעת הזאת ניתן לפתח את כישרונותיו של כל אחד בבחינת "אם אין אני לי מי לי". ואולי זאת גם הזדמנות נפלאה **להעמיק ולגלות משמעויות חדשות של ה"ביחד" המשפחתי.**

רמז לעניין שם האדם בהופעותיו השונות ניתן ללמוד מתוך דברי המסורה בפרשתנו. המסורה מונה את המקומות בהם חוזרת התורה על ביטוי מסוים ומציינת שהמילה **"וראיתן"** על האובנים" המופיע בפרשתנו, חוזר בפסוק **"וראיתם"** את הארץ" במרגלים וכן בפסוק **"וראיתם"** אותנו" בפרשת ציצית. יש שמצאו רמז בפסוקים אלו למדרש הידוע: (תנחומא ויקהל סימן א) "שלשה שמות נקראו לו לאדם, אחד מה שקוראים לו אביו ואמו, ואחד מה שקוראין לו בני אדם ואחד מה שקונה הוא לעצמו, טוב מכולן מה שקונה הוא לעצמו".

"וראיתן על האבנים" מציין את שעת הלידה, והוא השם שנותנים ההורים, המעצבים את דמותו של האדם וכל בסיס החינוך תלוי בהם. "וראיתם את הארץ" כולל את ההשפעה הסביבתית והחברתית שממשיכה ומעצבת את האדם בהתאם למאפייניה. "וראיתם אותו" מבטא את עבודת המידות ושכלול הכוחות עליהם עמל האדם כל ימי חייו. **עמל זה הוא החותם והקובע את דמותו של האדם,** מתוך חיבור כל ההשפעות המעצבות ובונות את "שמו" ומהותו.

דוגמא לדבר ניתן לראות אצל המיילדות שפרה ופועה אשר זכו לשמותיהן בעקבות פעולתן. "שפרה זו יוכבד על שם שמשפרת את הולד, פועה זו מרים על שם שפועה ומדברת והוגה לילד" (רש"י).

יוכבד ומרים לא הסתפקו בהצלת ילדי ישראל אלא "ותחיינה את הילדים" במקום "וראיתן על האובנים אם בן הוא והמיתן אותו". בטיפול ודאגה לנולדים הרכים, וסיפוק צרכיהם תוך סיכון עצמם, יזכרו לדורות בכתר שם טוב לו זכו מעבר לשכר של "ויעש להם בתים" – בתי כהונה לוויה ומלכות.

כמחנכים אנו ממשיכים את פעולתם של ההורים בבניית היסודות לאישיותו של התלמיד, אולם עלינו להשתדל ולעמול על כך שהתלמיד יקנה כלים ויכולות לפתח את אישיותו ויכולותיו בכוחות עצמו וזהו כתר שם טוב לו יזכה כאשר ימצא את הפוטנציאל לו זכה מהבורא. עם תחילתו של סגר נוסף נחזק תלמידנו מרחוק, נשמור על קשר אישי, נשמור על סדירויות למידה קבועות, מערכת שעות מותאמת, התייחסות לרווחה הרגשית והחברתית של תלמידנו, בע"ה בתפילה לרפואה טובה ולחזרה ללמידה מקרוב בבריאות טובה לכולם.

שבת מברכים שלום